

ĐÁP ÁN ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – ĐỀ 17**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đáp án****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1:** Đây là xung đột chính trong trích đoạn trên? (0,5đ)**Phương pháp giải:**

Đọc kỹ đoạn trích

Chú ý các phe trong đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Xung đột chính: Giữa phe trung (Đổng Mẫ, Kim Lân) với nghịch tặc (Ôn Đình, Lôi Nhược)

Câu 2: Yếu tố nào là căn cứ để xác định trích đoạn thuộc tuồng cung đình?
(1đ)**Phương pháp giải:**

Đọc kỹ đoạn trích

Nhớ lại kiến thức về thể loại tuồng cung đình

Lời giải chi tiết:

Yếu tố xác định:

- Viết về đề tài trung với vua, bảo vệ vương triều
- Mâu thuẫn quyết liệt, căng thẳng giữa 2 phe: trung – nịnh
- Âm hưởng bi tráng

Câu 3: Vì sao Đổng Mẫ lại nhắc đến Hoàng Sào, Vương Mãng khi nói với Đĩnh Ôn?(0,5đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Vì coi Đĩnh Ôn là “kẻ có học” nên bà lấy gian thần trong sử sách để răn đe

Câu 4: Lời dặn của Đổng Mẫ với con trai: “Mẹ dù về chín suối/ Danh tiết để ngàn thu/ Hằng khuyên con bền chí trượng phu/ Sao vậy cũng đừng đầu giặc Tà” cho thấy vẻ đẹp nào của Đổng Mẫ (1đ)

Phương pháp giải:

Chú ý phân tích chi tiết: ngàn thu, chí trượng phu

Lời giải chi tiết:

Vẻ đẹp: Dũng khí lẫm liệt trước kẻ tử thù, luôn đặt chữ trung làm đầu

Câu 5: Cảm nhận của em về vẻ đẹp của nhân vật Đổng Mẫ qua trích đoạn trên. Trả lời trong một đoạn văn khoảng 6-8 dòng (1đ)

Phương pháp giải:

Chú ý lời thoại của Đồng Mẫu với con và với các nhân vật khác

Lời giải chi tiết:

- HS tự lập ý và trả lời theo ý kiến cá nhân
- Tham khảo gợi ý sau:
  - + Vẻ đẹp của người phụ nữ lẫm liệt, uy nghi, quyết tử nghĩa xả thân
  - + Vẻ đẹp của người phụ nữ trung quân, đặt chữ trung lên hàng đầu
  - + Vẻ đẹp của người mẹ yêu thương con, đức độ, luôn biết dạy con cách xử thế, dạy con giữ vững ý chí kiên cường của đấng trượng phu

II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1: Quan sát bức ảnh và đọc ngữ liệu sau để trả lời câu hỏi a,b (2đ)

- a. Đặt tên cho bức họa 1, tìm nét tương đồng của bức họa với ngữ liệu số 2
- b. Theo em, giữa bức họa 1, ngữ liệu 2 với trích đoạn trên văn bản đọc có mối liên quan nào không? Hãy chỉ rõ (vì sao có hoặc không)

Phương pháp giải

- a. Quan sát kĩ bức họa 1 và đọc kĩ nội dung ngữ liệu 2, rút ra nội dung của bức họa 1 và ngữ liệu 2

Từ đó tìm ra điểm tương đồng

- b. Học sinh đưa ra quan điểm cá nhân

Lời giải chi tiết

- a. HS có thể đặt tên theo quan điểm cá nhân nhưng cần làm rõ bản chất của bức họa: chứa điều đối lập (người kiên trì trước khó khăn, kẻ từ bỏ chọn cách quay đầu)
- b. Giữa bức họa 1 (người cầm dụng cụ bào đá), ngữ liệu 2 với trích đoạn trên văn bản đọc có mối liên quan: sự kiên trì, ý chí trước khó khăn thử thách (HS diễn giải chi tiết)

Câu 2: Chọn một trong hai đề sau (4đ)

- a. Xác lập một vấn đề từ bức họa 1, ngữ liệu 2 để viết bài luận thể hiện thái độ, quan điểm của mình về vấn đề đó (dài từ 1,5 đến 2 trang giấy)
- b. Viết bài luận thuyết phục nhân vật Ôn Đình không nên ép người mẹ Đồng Mẫu làm điều trái với lòng mình

Phương pháp giải

Dựa vào kiến thức và kỹ năng viết bài văn

Lời giải chi tiết

a. HS Tham khảo gợi ý vấn đề: ý chí của con người trước khó khăn thử thách/ nghịch cảnh của cuộc sống; Người thiếu ý chí gặp khó khăn sẽ thoái lui (HS tự làm bài viết)

b.

Viết bài luận thuyết phục nhân vật Ôn Đình không nên ép người mẹ Đồng Mẫu làm điều trái với lòng mình

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
------------	------	-----------------

Mở bài	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu đối tượng người bày tỏ ý kiến; đối tượng giao tiếp (người thuyết phục – người được thuyết phục) - Nêu luận đề và thái độ người viết luận đề
Thân bài	2,5đ	<p>Gồm các ý chính (từ 3 luận điểm trở lên)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Làm rõ cách hiểu, biểu hiện của sự ép buộc người khác + Phân tích vi phạm quyền con người + Khó đạt được hiệu quả (với những người có ý chí) - Làm rõ ý đồ không chính đáng của nhân vật Ôn Đình + Tham vọng + Đày đọa người yếu thế (đê hèn) - Đề xuất cách nên làm
Kết bài	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Khẳng định quan điểm đối với việc làm của Ôn Đình - Nhận thức, hành động của bản thân về ý nghĩa của vấn đề
Yêu cầu khác	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Bài viết thể hiện rõ đặc trưng thể loại (nghị luận) - Diễn đạt rõ ý; lập luận logic; suy luận, bình luận phù hợp với văn hóa dân tộc, nhân loại...